

نقش مدیریت استعداد در سلامت سازمانی مدارس متوجه آموزش و پرورش اهواز

حجت الله درخش^۱، حمید فرهادی راد^۲، آزیتا ابهرک پور^۳

Received: 28/09/2017
Accepted: 28/01/2018

صفحات: ۴۷-۶۱

دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۰۷/۰۶
پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۱۱/۰۸

چکیده: هدف پژوهش حاضر آگاهی از نقش مدیریت استعداد در ایجاد سلامت سازمانی مدارس متوجه اهواز بود. روش پژوهش توصیفی-همبستگی و جامعه آماری آن عبارت بودند از کلیه مدیران، معاونان و دبیرستان‌های آموزش و پرورش اهواز (۱۲۸۳ نفر) که در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶ مشغول به کار بودند. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و از طریق فرمول کوکران ۲۹۵ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های مدیریت استعداد مدل سوئیم (۲۰۰۹) و سلامت سازمانی مدرسه ساخته شده توسط هوی و فیلدمن (۱۹۸۷) است. پایابی هردو پرسشنامه با روش ضربی آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۹۰ گزارش شده است. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های ضربی همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه تحلیل شدند. یافته‌ها نشان دادند که بین مدیریت استعداد و مؤلفه‌های آن با سلامت سازمانی همبستگی ساده مثبت و معنی‌دار وجود دارد. همچنین رابطه چندگانه میان مؤلفه‌های مدیریت استعداد با سلامت سازمانی نشان داده شد. از میان مؤلفه‌های مدیریت استعداد فقط مدیریت عملکرد کارکنان و پاداش و قدردانی از کارکنان توان پیش‌بینی سلامت سازمانی را داشتند، به طوری که ۰/۱۷ از واریانس سلامت سازمانی توسط این متغیرها قابل تبیین بود.

کلید واژگان: مدیریت استعداد، سلامت سازمانی، آموزش و پرورش، مدارس متوجه.

The Role of Talent Management in The Organizational Health of Ahvaz Secondary Schools

Hojatolah Darafsh^{1*}, Hamid Farhadi Rad² and Azita Abharakpour³

Abstract: The aim of this study was the Role of Talent Management on High schools Organizational Health of Ahvaz Secondary Schools. The method of study was descriptive-correlation. Population was all principal, assistants and secondary school teachers from Ahvaz Educational Administrate district 2 (N=1283). Through simple random sampling selected sample that include 295 people from the mentioned schools of Ahvaz. The tools were questionnaires of Talent Management derived from Swim model (2009) and Organizational Health Inventory for Schools of Hoy and Feldman (1987). Data were analyzed using statistical tests of correlation coefficient and multiple regression analysis with stepwise method. The results showed that significant correlation was observed among Talent Management and its components with Organizational Health. Also multiple regression analysis with stepwise method showed that from the Talent Management components, only performance management of employee and reward & recognition of employee have predicted of Organizational Health, so that 0/17 of the total variance of Organizational Health was explained by these components.

Keywords: Talent Management, Organizational Health, Educational Administrate, Secondary Schools.

۱. استادیار مدیریت آموزشی دانشگاه شهیدچمران اهواز

۲. استادیار مدیریت آموزشی دانشگاه شهیدچمران اهواز

۳. دانشجوی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه شهیدچمران اهواز

* نویسنده مسؤول:

Email: derafsh47@yahoo.com

مقدمه

امروزه مدرسه و فعالیتهای آن مدام در معرض قضاوت افکار عمومی قرار می‌گیرد. مدرسه تنها سازمانی است که با محیط بیرونی ارتباط مستقیم دارد و مشتریان آن همه اقشار جامعه هستند. مردم به هیچ وجه نمی‌دانند که فرایند تولید پنیر در کارخانه چگونه است و یا رب گوجه‌فرنگی را با چه ابزار و آلاتی تهییه می‌کنند اما همه می‌دانند که کدام معلم در تدریس موفق‌تر است، محتوی آموزشی را به نقد می‌کشانند و احیاناً در مورد رفتار و توانایی‌های معلم و سبک‌های رهبری مدیران مدارس قضاوت می‌کنند. علاقه بند (۱۳۹۲) در همین زمینه می‌نویسد "مدارس و کار آنها همیشه در معرض قضاوت افکار عمومی است. بهویژه، در کشورهایی که مردم به آموزش و پرورش و پیامدهای آن اهمیت می‌دهند، این حساسیت بیشتر است. از این‌رو، مدارس و گردانندگان آنها باید نسبت به افکار عمومی و واکنش مردم اعتنا کرده به حساسیت روابط مدرسه و اجتماع واقع باشند."^۱(ص ۹۵)

سؤال کلی که امروز دغدغه افکار عمومی است آن است که آیا امیدی برای حل مشکلات آموزش و پرورش وجود دارد؟ آیا می‌توان در درازمدت مشکلات مدارس را چاره‌جوبی کرد؟ آینده تعلیم و تربیت ره به کجا می‌سپارد؟ و چگونه باید از استعدادهای بالقوه موجود در جهت کیفیت بخشی به مدرسه کمک گرفت؟ یکی از راههای رسیدن به اهداف والای مدارس استفاده از استعدادهای بالقوه می‌باشد که اگر خوب مدیریت شود می‌تواند در کاهش نسبی چالش‌های پیش رو تأثیرگذار باشد.

اولویت اول آموزش و پرورش امروز داشتن مدیران توانمند و مستعد جهت اداره اثربخش مدارس می‌باشد. برای این این منظور شناسایی استعدادها می‌تواند منجر به تسهیل اثربخشی گردد. مدیریت استعداد در بخش آموزش اشاره دارد به شناسایی و به کارگیری معلمان و مدیران اثربخش برای همه مدارس و کلاس‌های درس و تجهیز آنها به مهارت‌های آموزشی و رهبری مورد نیاز بهمنظور بهبود چشمگیر موفقیت دانش‌آموزان (کشوری، ۱۳۹۰). گروه مشاوره بوسټون^۲ (۲۰۰۷) مدیریت استعداد را به عنوان یکی از پنج اولویت اصلی بخش منابع انسانی در سازمان‌ها شناسایی نموده است. یکی از متداول‌ترین مدل‌های ارائه شده در زمینه مدیریت استعداد بهویژه در سازمان‌های آموزشی، مدل ۵ عاملی سوئیم^۳ (۲۰۰۹) است که شامل: ۱- مدیریت عملکرد-

1. Boston consulting group (BCG)

2. Sweem

3. performance management

پرورش کارکنان^۱، ۳- پاداش و قدردانی^۲، ۴- ارتباطات^۳ و ۵- جو و فرهنگ باز^۴ می‌باشد؛ این عوامل شرایط را برای اجرای اصول استراتژی مدیریت استعداد در سازمان هموار می‌کنند و جذب و نگهداری افراد با استعداد را در سازمان امکان‌پذیر می‌نماید. اگر چه رویکرد مدیریت استعداد در بخش آموزش مستقیماً منبعث از رویکردهای نوظهور مدیریت استراتژیک سرمایه انسانی و مدیریت استعداد در بخش خصوصی می‌باشد ولی نظامهای آموزشی نیز برای ارتقای موفقیت تحصیلی دانشآموزان سودای تامین مستعدترین، توانمندترین و بالنگیزه‌ترین معلمان و مدیران را در سر می‌پروراند که این مهم جزء استراتژی مدیریت استعداد مهیا نمی‌گردد (بت و برستاک^۵، ۲۰۱۰). مدیریت استعداد با ایجاد محیطی مناسب یک تعهد دوسویه بین کارکنان و سازمان به وجود می‌آورد که نتیجه آن چیزی جزء بهبود عملکرد فردی و سازمانی نیست. با شناسایی قابلیت‌های کارکنان و قرار دادن آنها در جای مناسب و استفاده از این توانایی‌ها و توسعه آنها و قدردانی به موقع و مناسب از عملکردهای مطلوب، هم رضایت کارکنان برآورده شده و هم سازمان به اهداف خود می‌رسد (رضاییان و سلطانی، ۱۳۸۸). بنابراین در این راستا به نظر می‌رسد که مدیریت استعداد می‌تواند بر سلامت سازمانی^۶، کارایی و بهره‌وری سازمان مؤثر باشد (محمودی و فیضی، ۱۳۹۴ نقل از آتینوز، کاگیراگلو و کاپ^۷، ۲۰۱۳).

سلامت سازمانی یکی از جنبه‌های مهم جو سازمانی است که نخستین بار در دانشگاه راتجرز^۸ توسط مایلز^۹ (۱۹۶۹) برای نوآوری در مدارس ابداع شد (عزیزی مقدم، ۱۳۸۸). توانایی سازمان در حفظ، بقا و سازش با محیط و بهبود این توانایی را، می‌توان به سلامت سازمانی تعبیر کرد. از نظر لایدن و کلینگل^{۱۰} (۲۰۱۲) یک سازمان سالم جایی است که افراد می‌خواهند در آنجا بمانند و کار کنند و افرادی سودمند باشند (سaudی، خلعتبری و نجف‌آبادی، ۱۳۸۹). این چنین سازمانی است که برای ادامه حیات خود قادر است به اهداف و مقاصد خود دست یابد، موافقی که در دستیابی به اهدافش با آن مواجه شود را بشناسد و این موانع را از پیش پای خود بردارد (انصاری، استادی و جاوری، ۱۳۸۸). از این‌رو، سلامت سازمانی به وضعیتی فراتر از اثربخشی کوتاه‌مدت سازمانی دلالت داشته و عبارت است از دوام و بقای سازمان در محیط خود، سازگاری با آن و ارتقاء و گسترش

1. employee development
2. reward & recognition
3. communication
4. open climate/culture
5. Bhatt & Behrstock
6. Organizational health
7. Altinöz, M., Çakiroğlu, D., Çöp, S
8. Rutgers University
9. Myles
10. Lynden & Klinge

توانایی سازمان برای سازگاری بیشتر (جهانیان و قدسی، ۱۳۹۳). مدارس سالم موجبات انگیزش، علاقهمندی، تعهد و وظیفه‌شناسی به کار را در معلمان به وجود آورده و از این طریق اثربخشی خود را بالا می‌برند. سلامت سازمانی از عوامل بسیاری تأثیر می‌پذیرد که مدیریت استعداد با ایجاد محیطی مناسب برای تعهد دوسویه بین کارکنان و سازمان می‌تواند نقش مهمی در سلامت سازمانی داشته باشد (براتی و همکاران، ۱۳۹۰). از طرف دیگر، مدارس در صورتی خواهند توانست وظیفه خطیری را که به دوش آنهاست به نحو احسن انجام دهند که به سازمان‌های سالم و پویایی تبدیل شده باشند و مدیران و کارکنان آنها از توانایی و شرایط لازم برای انجام وظایف برخوردار باشند. کیفیت معلمان و مدیران که مهمترین عامل در سطح مدرسه برای یادگیری، موفقیت و پیشرفت دانشآموزان می‌باشد، می‌تواند در سلامت سازمانی مدرسه نیز نقش داشته باشد و به این منظور مدیریت استعداد با هدف آماده‌سازی بهتر، توسعه حرفه‌ای مستمر و ایجاد محیط‌های کاری حرفه‌ای تر و غنی‌تر در آموزش و پژوهش مورد نظر می‌باشد. در این راستا نتایج پژوهش محمودی و فیضی (۱۳۹۴) نشان داد بین مدیریت استعداد و سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنی‌داری برقرار است. اسپیکتور^۱ (۲۰۰۸) نیز بیان می‌نماید که یک سازمان برای حفظ سلامت و بهره‌وری باید منابع انسانی مورد نیاز خود را به صورتی منظم و دائمی تأمین کرده و به نیازهای آنها توجه کند. بنابراین با توجه به نقش مهم سلامت سازمانی در اثربخشی سازمان‌های آموزشی، بررسی عوامل تأثیرگذار بر این متغیرها ضروری به نظر می‌رسد. از سوی دیگر، از آن جا که مدیریت استعداد در بخش آموزش به اهمیت شناسایی و به کارگیری معلمان و مدیران اثربخش برای مدارس و تجهیز آنها به مهارت‌های آموزشی و رهبری بهمنظور افزایش اثربخشی تدریس و بهبود عملکرد دانشآموزان اشاره دارد، می‌تواند سبب ارتقای انگیزش و علاقه‌مندی، ترویج همکاری و تقویت ارتباطات انسانی و اخلاقی در بین کارکنان سازمان شود که این عوامل در نهایت می‌تواند به افزایش سلامت سازمانی منجر شود. با وجود این اثربخشی مدیریت استعداد و ارزش‌آفرینی آن بهویژه در سازمان‌های آموزشی هنوز به درستی بیان نشده است و مطالعات در رابطه با استراتژی‌های مدیریت استعداد بسیار اندک است، لذا با توجه به مطالب ذکر شده درباره اهمیت حفظ و نگهداری کارکنان مستعد و مدیریت استعداد در سازمان، و نیز کمبود تحقیقات انجام گرفته درباره نقش مدیریت استعداد بر سلامت سازمانی در سازمان‌ها و مؤسسات آموزشی، این مطالعه می‌کوشد تا تأثیر مدیریت استعداد را بر سلامت سازمانی مدارس متوجه ناحیه ۲ شهر اهواز مورد بررسی و کنکاش قرار دهد. لذا هدف پژوهش حاضر، تبیین چارچوبی برای مرتبط ساختن مدیریت استعداد با سلامت سازمانی می‌باشد. بنابراین، سؤال پژوهش این است که آیا مدیریت استعداد با سلامت

1. Spector

سازمانی مدارس متوسطه ناحیه ۲ شهر اهواز رابطه معناداری دارد؟ با توجه به سؤال مطرح شده، در این پژوهش آزمون فرضیه‌های زیر مدنظر می‌باشد:

۱) بین مدیریت استعداد با سلامت سازمانی مدارس متوسطه ناحیه ۲ شهر اهواز رابطه معنادار وجود دارد.

۲) بین مؤلفه‌های مدیریت استعداد با سلامت سازمانی مدارس متوسطه اهواز رابطه چندگانه معنادار وجود دارد.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربری و از لحاظ ماهیت توصیفی- همبستگی است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در بخش آمار توصیفی از (فراوانی، میانگین، انحراف معیار و کمترین و بیشترین نمره) برای بررسی متغیرهای اصلی فرضیه‌های پژوهش استفاده شد و در بخش آمار استنباطی از ضریب همبستگی پیرسون جهت آزمون فرضیه‌های مربوط به رابطه ساده بین مدیریت استعداد و مؤلفه‌های آن با سلامت سازمانی، تحلیل رگرسیون چندگانه به روش ورود مکرر جهت بررسی رابطه چندگانه بین مدیریت استعداد و مؤلفه‌های آن با سلامت سازمانی و تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام به گام به منظور بررسی توان پیش‌بینی سلامت سازمانی توسط مؤلفه‌های مدیریت استعداد مورد استفاده قرار گرفت.

جامعه آماری این پژوهش را کلیه مدیران، معاونان و دبیران مقاطع متوسطه اول و دوم شهر اهواز در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۵-۹۶ که تعداد آنها برابر با ۱۲۸۳ نفر بود، تشکیل داد. از بین جامعه آماری با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده ۲۹۵ نفر انتخاب شد؛ حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران تعیین گردید. درصد بیشتری از افراد گروه نمونه در دامنه سنی ۴۰ تا ۵۰ سال قرار داشتند (۵۳/۹ درصد). ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان به این صورت بود که ۵۶/۳ زن و ۴۳/۷ درصد مرد بودند و از این میان ۱۲/۵ درصد مجرد و ۸۷/۵ درصد متاهل بودند. از لحاظ وضعیت تحصیلات ۱/۵ درصد فوق دیپلم، ۷۲/۹ درصد لیسانس، ۲۱ درصد فوق لیسانس و ۱ درصد دکتری بودند. از لحاظ پست سازمانی ۲ درصد از افراد گروه نمونه مدیر، ۱۸/۳ درصد معاون، ۱/۲۵ درصد دبیر مقطع متوسطه اول و ۵۴/۶ درصد دبیر مقطع متوسطه دوم بودند. همچنین از نظر سابقه خدمت اکثریت مشارکت‌کنندگان سابقه خدمت بین ۳۰ تا ۹۴/۲ سال را داشتند (۶۰ درصد). از نظر وضعیت استخدام نیز اکثریت آنها استخدام رسمی بودند (۲۰۰۹/۲) درصد. برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد:

پرسشنامه مدیریت استعداد: پرسشنامه مدیریت استعداد برگرفته از مدل سوئیم (۲۰۰۹) می‌باشد و شامل ۲۱ گویه که در پنج مؤلفه پرورش کارکنان (گویه‌های ۱ تا ۴)، مدیریت عملکرد

(گویه‌های ۱۰ تا ۱۱)، پاداش و قدردانی (گویه‌های ۱۱ تا ۱۴)، ارتباطات (گویه‌های ۱۵ تا ۱۸) و جو و فرهنگ باز (گویه‌های ۱۹ تا ۲۱) تنظیم شده است. این پرسشنامه به صورت بسته پاسخ و در یک مقیاس ۵ درجه‌ی لیکرت از کاملاً مخالف (نمره ۱) تا کاملاً موافق (نمره ۵) تهیه و تنظیم شده است. بنابراین مجموع نمره فرد در این پرسشنامه بین ۲۱-۱۰.۵ می‌باشد و نمره بالاتر از ۶۳ در این پرسشنامه نشان‌دهنده سطح مدیریت استعداد مطلوب در سازمان می‌باشد (هاشمی، ۱۳۹۴). پرسشنامه مذکور در پژوهش‌های قبلی استفاده شده است و ساختار عاملی، روایی و پایایی آن نیز تایید شده است. پایایی پرسشنامه در پژوهش کاسبزاده و مهرعلی‌زاده (۱۳۹۴) با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش شده است و روایی محتوایی آن نیز در این پژوهش تأیید شده است. علاوه بر این در پژوهش وظیفه (۱۳۹۴) نیز پایایی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفته است و در پژوهش هاشمی (۱۳۹۴) روایی آن توسط جمعی از نخبگان و اساتید دانشگاهی مورد تأیید قرار گرفت و همچنین با آلفای کرونباخ ۰/۹۴ پایا تشخیص داده شد. عسکری‌جاجرانی (۱۳۹۰) نیز روایی پرسشنامه را از طریق تحلیل عاملی تأییدی و روایی صوری مورد تأیید قرار داد و پایایی آن نیز با روش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۵ و برای مؤلفه‌های آن بین ۰/۶۸ تا ۰/۹۴ گزارش کرده است. در پژوهش حاضر پایایی این ابزار با روش ضربی آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۵ و برای مولفه‌های آن بین ۰/۸۳ تا ۰/۸۶ به دست آمد.

پرسشنامه سلامت سازمانی مدرسه: پرسشنامه سلامت سازمانی مدرسه توسط هوی و فیلدمون (۱۹۸۷) تدوین شده است و شامل ۴۴ گویه می‌باشد که در هفت مؤلفه به شرح زیر دسته‌بندی شده‌اند: یگانگی نهادی (گویه‌های ۱ تا ۷)، نفوذ مدیر (گویه‌های ۸ تا ۱۲)، ملاحظه‌گری (گویه‌های ۱۳ تا ۱۷)، ساختدهی (گویه‌های ۱۸ تا ۲۲)، پشتیبانی منابع (گویه‌های ۲۳ تا ۲۷)، روحیه (گویه‌های ۲۸ تا ۳۶) و تأکید علمی (گویه‌های ۳۷ تا ۴۴). این پرسشنامه به صورت بسته پاسخ و در یک مقیاس ۵ درجه‌ی لیکرت از همیشه (نمره ۵) تا هرگز (نمره ۱) تهیه و تنظیم شده است. بنابراین مجموع نمره فرد در این پرسشنامه بین ۲۲۰-۴۴ می‌باشد که اگر امتیاز محاسبه بین ۱۷۰-۲۲۰ باشد، سازمان از سلامت سازمانی خیلی بالایی برخوردار است؛ اگر امتیاز محاسبه شده بین ۱۳۲-۱۶۹ باشد، سازمان از سلامت سازمانی بالایی برخوردار است؛ اگر امتیاز محاسبه شده بین ۸۸-۱۳۱ باشد، سازمان از سلامت سازمانی معمولی برخوردار است و اگر امتیاز محاسبه شده بین ۴۴-۸۷ باشد نشان از پایین بودن سلامت سازمانی دارد (براتی و همکاران، ۱۳۹۰). پرسشنامه مذکور به دلیل مبتنی بودن بر نظریه‌ی سلامت سازمانی مدارس هوی و فیلدمون (۱۹۸۷) و اثبات روایی و استفاده از آن در پژوهش‌های مختلف از روایی محتوایی مناسب برخوردار می‌باشد (سلیمانی، ۱۳۸۷). ساختار عاملی و پایایی ابعاد هفت‌گانه در تحلیل عاملی بر روی نمونه‌ای از ۸۷

مدرسه متوسطه تأیید گردیده است (علاقه‌بند، ۱۳۸۵). قاسمی، فردین و جودزاده (۱۳۸۸) پایاپی این ابزار با روش ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۹۲/۰ گزارش شده است و سلیمانی (۱۳۸۲) پایاپی این ابزار با روش ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۹۰/۰ و برای مؤلفه‌های آن بین ۰/۵۰ تا ۰/۸۸ گزارش شده است. در پژوهش حاضر پایاپی این ابزار با روش ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۹۲/۰ و برای مؤلفه‌های آن بین ۰/۵۵ تا ۰/۸۸ به دست آمد.

یافته‌ها

جدول ۱ یافته آمار توصیفی مؤلفه‌های مدیریت استعداد و سلامت سازمانی مربوط به مشارکت‌کنندگان در تحقیق را نشان می‌دهد.

جدول (۱): آمار توصیفی متغیرهای اصلی فرضیه‌های پژوهش (تعداد نمونه ۲۹۵ نفر)

متغیر	مدیریت استعداد	مدیریت سازمانی	استعداد
میانگین	۶۵/۸۶	۱۵۲/۵۱	
پرورش کارکنان	۱۳/۷۴	۱۳/۰۶	۳/۵۹
مدیریت عملکرد کارکنان	۲۰/۴۷	۲۰/۳۸	۵/۳۸
پاداش و قدردانی از کارکنان	۱۰/۴۱	۱۰/۹۲	۳/۹۲
ارتباطات میان کارکنان	۱۲/۱۳	۱۲/۷۲	۳/۷۲
جو فرهنگی باز	۹/۱۱	۹/۰۸	۳/۰۸
سلامت سازمانی		۱۵۲/۵۱	۲۴/۱۶

براساس نتایج گزارش شده در جدول ۱ و با توجه نمره گذاری پرسشنامه‌های مدیریت استعداد و سلامت سازمانی می‌توان گفت در مدارس آموزش و پرورش اهواز وضعیت مدیریت استعداد مطلوب می‌باشد و این مدارس از سلامت سازمانی بالایی برخوردار است.

جدول ۲ رابطه مدیریت استعداد و مؤلفه‌های آن را با سلامت سازمانی بر اساس ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد.

جدول (۲): ضرایب همبستگی مدیریت استعداد و مؤلفه‌های آن با سلامت سازمانی

متغیرهای ملک			آموزش و پرورش اهواز
سلامت سازمانی			
n	p	r	شاخص های آماری
			متغیرهای پیش‌بین
۲۹۵	P<0.001	0.۳۲	مدیریت استعداد
۲۹۵	P<0.001	0.۳۵	
۲۹۵	P<0.001	0.۳۹	
۲۹۵	P<0.001	0.۱۶	
۲۹۵	P<0.001	0.۲۱	
۲۹۵	P<0.001	0.۲۰	

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که بین مدیریت استعداد و ۵ مؤلفه آن (پرورش کارکنان، مدیریت عملکرد کارکنان، پاداش و قدردانی از کارکنان، ارتباطات میان کارکنان و جو فرهنگی باز) با سلامت سازمانی مدارس متوسطه اهواز ارتباط مثبت و معنی‌دار وجود دارد ($P<0.01$). بر این اساس فرضیه‌های ۱ تا ۵ تأیید می‌شوند.

جدول ۳ نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه مؤلفه‌های مدیریت استعداد با سلامت سازمانی به روش ورود مکرر را نشان می‌دهد.

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که بین متغیرهای پیش‌بین (مؤلفه‌های مدیریت استعداد) با سلامت سازمانی همبستگی چندگانه $MR: 0.43 < P < 0.001$ وجود دارد، که در سطح معنادار می‌باشد. همچنین نتایج نشان می‌دهند که مؤلفه‌های مدیریت استعداد در مجموع ۱۸٪ از کل واریانس سلامت سازمانی را تبیین می‌کنند. بر این اساس می‌توان بیان داشت فرضیه ۲ پژوهش تأیید می‌شود.

جدول (۳): نتایج تحلیل رگرسیون مؤلفه‌های مدیریت استعداد با سلامت سازمانی به روش ورود مکرر

ضرایب رگرسیون					F P	RS	MR	آماره متغیر پیش‌بین	متغیر ملک
۴	۳	۲	۱						
				$\cdot / \cdot \Delta \beta =$ $6 / 34 T =$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$40 / 157$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$\cdot / 12$	$\cdot / 35$	پرورش کارکنان	سلامت سازمانی
				$\cdot / \cdot \cdot \beta =$ $3 / 81 T =$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$28 / 268$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$\cdot / 16$	$\cdot / 40$	مدیریت عملکرد کارکنان	
				$\cdot / \cdot \cdot \beta =$ $2 / 80 T =$ $P = \cdot / \cdot \cdot \cdot 5$	$21 / 91$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$\cdot / 18$	$\cdot / 43$	پاداش و قدردانی از کارکنان	
				$\cdot / \cdot \beta =$ $\cdot / \cdot \cdot \cdot T =$ $P = \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$16 / 412$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$\cdot / 18$	$\cdot / 43$	ارتباط میان کارکنان	
$\beta =$ $\cdot / \cdot \cdot 4$ $T =$ $\cdot / \cdot \cdot 7$ $\cdot / \cdot \cdot 9$ $P =$	$\cdot / \cdot \cdot \beta =$ $\cdot / \cdot \cdot T =$ $P = \cdot / \cdot \cdot \cdot 9$	$\cdot / \cdot \cdot \beta =$ $1 / 88 T =$ $P = \cdot / \cdot \cdot \cdot 0$	$\cdot / \cdot \cdot \beta =$ $4 / 47 T =$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$\cdot / \cdot \Delta \beta =$ $1 / 87 T =$ $P = \cdot / \cdot \cdot \cdot 9$	$13 / 139$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$\cdot / 18$	$\cdot / 43$	جو فرهنگی باز	

از مجموع متغیرهای پیش‌بین برای به دست آوردن بهترین متغیرهای پیش‌بینی‌کننده، از روش تحلیل رگرسیون چندگانه به روش مرحله‌ای استفاده شد. نتایج در جدول ۴ ارائه شده است.

**جدول (۴): نتایج تحلیل رگرسیون مؤلفه‌های مدیریت استعداد با سلامت سازمانی
به روش مرحله‌ای**

ضرایب رگرسیون		F P	RS	MR	آماره متغیر پیش‌بین	متغیر ملک
۲	۱					
	$\cdot / \cdot 9 \beta =$ $7 / 33 T =$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$53 / 69$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$\cdot / 15$	$\cdot / 39$	مدیریت عملکرد کارکنان	سلامت سازمانی
$\cdot / \cdot 9 \beta =$ $2 / 67 T =$ $P = \cdot / \cdot \cdot \cdot 8$	$\cdot / \cdot 7 \beta =$ $7 / 28 T =$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$30 / 98$ $P < \cdot / \cdot \cdot \cdot 1$	$\cdot / 17$	$\cdot / 42$	پاداش و قدردانی از کارکنان	

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که از بین متغیرهای پیش‌بین (مؤلفه‌های مدیریت استعداد) فقط مؤلفه‌های مدیریت عملکرد کارکنان و پاداش و قدردانی از کارکنان توان پیش‌بینی سلامت سازمانی را دارند. از لحاظ قدرت پیش‌بینی در درجه اول مؤلفه مدیریت عملکرد کارکنان به شیوه مثبت ($\beta: 0.52$) و سپس مؤلفه پاداش و قدردانی از کارکنان نیز به شیوه مثبت ($\beta: 0.19$) توانایی پیش‌بینی سلامت سازمانی را دارند، به‌طوری‌که 0.17 از واریانس سلامت سازمانی توسط مؤلفه‌های مدیریت عملکرد کارکنان و پاداش و قدردانی از کارکنان قابل تبیین است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش آگاهی از رابطه مدیریت استعداد با سلامت سازمانی مدارس متوسطه آموزش و پرورش اهواز بود. نتایج نشان داد که بین مدیریت استعداد و مؤلفه‌های آن با سلامت سازمانی همبستگی ساده و چندگانه مثبت و معنادار وجود دارد و این یعنی هر چه سطح مدیریت استعداد و مؤلفه‌های آن بالاتر باشد وضعیت سلامت سازمانی نیز بالاتر خواهد بود.

نتایج آزمون فرضیه ۱ نشان داد که بین مدیریت استعداد و سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد که این یافته با نتایج پژوهش اسپکتور (2008) و محمودی و فیضی (1394) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که مدیریت استعداد با آماده‌سازی بهتر، توسعه حرفه‌ای مستمر و ایجاد محیط‌های کاری حرفه‌ای‌تر و غنی‌تر در آموزش و پرورش عامل مهمی برای ایجاد سلامت سازمانی می‌باشد. لذا اگر افراد نالائق تصدی امور در سازمان‌های آموزشی را به‌دست بگیرند، اهداف مدرسه به عنوان سازمان محقق نمی‌شود و سلامت و کارایی آن نیز تهدید خواهد شد. درواقع مدیریت درست استعداد و به کارگماری و استخدام افراد براساس لیاقت و توانایی شان نقش مهم و مثبتی بر سلامت سازمانی مدرسه می‌تواند داشته باشد.

نتایج آزمون فرضیه ۱ نشان داد که بین پرورش کارکنان و سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. بنابراین می‌توان گفت که هر چه سطح پرورش کارکنان به عنوان یکی از مؤلفه‌های مدیریت استعداد بالاتر باشد وضعیت سلامت سازمانی مدارس متوسطه نیز بالاتر خواهد بود.

پرورش کارکنان را می‌توان فرایند ارتقاء سطح دانش، و ایجاد رفتار مطلوب در کارکنان سازمان دانست به گونه‌ای که آنها بتوانند وظایف و مسؤولیت‌های خود را به بهترین نحو ممکن انجام دهند؛ در این صورت تربیت کارکنان می‌تواند به بلوغ زودرس سازمانی آنها منجر گردیده و در نتیجه سلامت سازمانی را موجب شود. به عبارت دیگر، آموزش کارکنان و مدیران سازمان‌های آموزشی و پرورش آنها به کسب اخلاق شایسته در ایجاد سلامت سازمانی آنها تأثیر فراوانی خواهد داشت.

نتایج آزمون فرضیه ۲ نشان داد که بین مدیریت عملکرد کارکنان و سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. مدیریت عملکرد یک فرآیند منظم و مبتنی بر اطلاعات است که کمک می‌کند تا مدیران بتوانند کارکنانشان را در مسیر تحقق اهداف و اجرای برنامه‌ها و ایفای موفق و مطلوب مأموریت‌ها و مسؤولیت‌های محوله بخوبی مدیریت کنند. مدیریت عملکرد مستلزم آن است که رفتارها تحلیل شود، عملکردها سنجیده شود، به کارکنان بازخورد داده شود و کارکنان برای عملکردها و رفتارهای مطلوب‌تر تقویت و تشویق شوند (قریان زاده، ۱۳۹۲). در این راستا سلامت سازمانی که معلول عوامل متعددی است می‌تواند تحت تأثیر مدیریت درست و مستعد منجر به ارتقای عملکرد کارکنان در سازمان‌های آموزشی شود، زیرا نقش مدیریت به عنوان عامل اصلی ایجاد و ارتقای سطح سلامت در این نوع سازمان‌ها حائز اهمیت ویژه می‌باشد که با نظارت بر عملکرد کارکنان و هدایت آنها در مسیر مؤثر می‌تواند در حفظ سلامت مدرسه مؤثر باشد. بی‌شک یک مدرسه توانمند حائز ویژگی‌های سلامت سازمانی، به عملکرد درست معلمان آن وابسته است، و عملکرد معلمان مستقیماً تحت تأثیر سبک‌های مدیریت مستعد می‌باشد. نظریه‌های رفتاری در سازمان‌های آموزشی بر تأثیر مدیریت عملکرد کارکنان بر سلامت سازمانی مدارس صحه گذاشته است.

نتایج آزمون فرضیه ۳ نشان داد که بین پاداش و قدردانی از کارکنان و سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. ارزشیابی از عملکرد کارکنان و قدردانی شایسته از آنان و همچنین تنبیه افراد مختلف عامل تشویق افراد متعهد و وظیفه‌شناس در سازمان و اصلاح رفتار متخلفان می‌شود. تحقیق این مهمن سلامت نظام اداری را به دنبال دارد (صالح‌امیری و شادالویی، ۱۳۹۲). نظریات گوناگون نیز نقش مستقیم پاداش بر عملکرد مثبت کارکنان را که نهایتاً منجر به سلامت در محیط کار می‌شود نشان داده‌اند که از جمله آنها می‌توان به نظریه مدیریت علمی، نظریه حرک-پاسخ، نظریه سلسله مراتب آبراهام مازلو، نظریه انگیزش – بهداشت هرزبرگ و نظریه نیازهای سه گانه مک‌کلند اشاره کرد. بنابراین رابطه مثبت و معنادار به دست آمده بین پاداش و قدردانی از کارکنان با سلامت سازمانی منطقی می‌باشد. براساس مبانی نظری، پاداش و قدردانی از کارکنان می‌تواند در سلامت سازمانی نقش داشته باشد و در پژوهش حاضر نیز رابطه معناداری بین پاداش و قدردانی از کارکنان با سلامت سازمانی به دست آمد.

نتایج آزمون فرضیه ۴ نشان داد که بین ارتباطات میان کارکنان و سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. ارتباطات این امکان را برای کارمندان فراهم می‌کند تا اطلاعات خود را با یکدیگر در میان بگذارند. هم‌اهنگی فعالیت‌های سازمان و تبادل اطلاعات میان واحدهای گوناگون و متعدد آن مستلزم پیش‌بینی و تدارک طرق و وسائل ارتباطی مؤثر است. سازمان بدون ارتباطات، از ادامه فعالیت باز می‌ماند. پس، ارتباط یکی از شرایط لازم برای فعالیت سازمان است (علاقه‌بند،

۱۳۹۴). وجود ارتباطات قوی و با کیفیت در کار می‌تواند منجر به کاهش ابهام در نقش، افزایش رضایت شغلی و بهبود عملکرد کارکنان شود. سلامت و بهره‌وری محیط‌های کاری به صورت توانمند از طریق مشارکت افراد در طول کلیه فرایندهای تغییر و بهبود سازمانی صورت می‌پذیرد. در مجموع حمایت و ارتباطات اجتماعی مناسب از عوامل مهم در تعیین سلامتی افراد و سازمان هستند در نتیجه محیط‌های کاری که در آن افراد از روابط اجتماعی خوبی برخوردارند در به وجود آوردن سلامت سازمانی نقش تأثیرگذار دارند.

نتایج آزمون فرضیه ۵ نشان داد که بین جو فرهنگی باز و سلامت سازمانی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. جو فرهنگی باز در نتیجه تعامل صحیح دو دسته عوامل (رفتار مدیریت و رفتار اعضاء سازمان) به وجود می‌آید. هالپین و کرافت جو سازمانی مدرسه را ناشی از روابط واکنش‌های متقابل «رهبری مدیر مدرسه» و «عامل معلمان» می‌دانند (علاقه‌بند، ۱۳۸۵). جو سازمانی بر عملکرد، رضایت شغلی و انگیزش کارمندان و متعاقب آن سلامت سازمانی تأثیر می‌گذارد. لذا مدیران می‌توانند با بهبود عملکرد خویش، جوی سالم و باز در مدارس ایجاد نمایند و از این طریق با ایجاد سلامت سازمانی زمینه بهبود فرایند یادگیری و تحقق اهداف آموزشی را فراهم نمایند.

نتایج آزمون فرضیه ۲ نشان داد که بین مؤلفه‌های مدیریت استعداد با سلامت سازمانی رابطه چندگانه مثبت و معنادار وجود دارد. در تبیین این یافته می‌توان اشاره نمود که با ترکیب ۵ مؤلفه پرورش کارکنان، مدیریت عملکرد، پاداش و قدردانی، ارتباطات و جو و فرهنگ باز با یکدیگر در قالب یک سازه سطح بالاتر، یعنی مدیریت استعداد، سلامت سازمانی افزایش می‌یابد. در این راستا می‌توان انتظار داشت در سازمان‌هایی که مدیریت استعداد در سطح مطلوبی قرار دارد، بهدلیل توجه همزمان به مؤلفه‌های مدیریت استعداد که در ساختارهای آموزشی، مدیریتی، اجتماعی و فرهنگی و در نهایت عملکرد سازمان متجلی می‌شود، نسبت به سازمان‌هایی که تنها به یکی از مؤلفه‌های مدیریت استعداد توجه نشان می‌دهند با ایجاد محیط‌های کاری حرفه‌ای‌تر و غنی‌تر برای آماده‌سازی بهتر کارکنان منجر به ایجاد یک تعهد دوسویه بین کارکنان و سازمان می‌شود که در نهایت با بهبود سلامت سازمانی همراه خواهد بود.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر، جامعه آماری آن بود که تنها مدیران، معاونان و دبیران مقطع متوسطه آموزش و پرورش اهواز را در بر می‌گرفت؛ پیشنهاد می‌شود جهت افزایش گسترده تعمیم‌پذیری یافته‌ها، مشابه این پژوهش در نمونه‌های گسترده‌تر و کارکنان سایر سازمان‌ها نیز تکرار گردد. محدودیت دیگر مربوط به سوگیری تک روشی^۱ است. استفاده صرف از پرسشنامه‌های

1. one way bias

خودگزارشی، با افزایش احتمال عدم صداقت، بی‌دقیقی و اهمال کاری کارکنان در پاسخدهی، به رغم مراقبت پژوهشگر و استفاده از روش‌های برانگیزندۀ، منجر به کاهش روایی سازه^۱ پژوهش می‌شود. برای رفع این مشکل پیشنهاد می‌شود هم‌زمان با اجرای پرسشنامه از آزمونی‌ها مصاحبه هم به عمل آید.

با توجه به نتایج به‌دست آمده از پژوهش حاضر مبنی بر این‌که مدیریت استعداد و مؤلفه‌های آن می‌تواند بر سلامت سازمانی مدارس متوسطه تأثیر مثبتی داشته باشد، بنابراین برای بهبود فرآیند مدیریت استعداد در آموزش و پرورش پیشنهادهای زیر ارائه می‌گردد:

تصمیم‌گیران آموزش و پرورش در انتصاب مدیران مدارس تخصص و توانایی آنها را مبنا قرار دهند، مدیرانی جذب شوند که بتوانند بر معلمان و دیگر کارکنان تأثیر گذار باشند تا از این طریق عملکرد آنها را درجهت تحقق اهداف مدرسه رهنمون باشند. مدیرانی که عملکرد درستی دارند از طرق گوناگون مورد تقدیر قرار گیرند. نیز آموزش و پرورش به صورت سالانه آزمون‌های دانشی و مهارتی مختلفی برای همه معلمان سطوح مختلف تحصیلی جهت سنجش سطح دانش و شایستگی‌های آنان پیش‌بینی کند.

1. construct validity

منابع

- احمدی بالادهی، سید مهدی؛ نصرتی پایانی، عزت‌الله؛ بخشند، امید و سوادکوهی ماهفروجکی، حسن. (۱۳۹۴). جایگاه استراتژی مدیریت استعداد و تأثیر آن بر مؤلفه‌های عدالت سازمانی. همایش سراسری مباحث کلیدی در علوم مدیریت و حسابداری، گرگان، گروه آموزش و پژوهش شرکت مهندسی عمران بنای تدبیر، مرکز آموزش علمی و کاربردی هلال احمر استان گلستان، http://www.civilica.com/Paper-NCPIM01-NCPIM01_125.html
- انصاری، محمد اسماعیل؛ استادی، حسین و جاوری، فرشته. (۱۳۸۸). بررسی رابطه بین سلامت سازمانی و نگرش‌های مثبت کاری کارکنان در ادارات امور مالیاتی استان اصفهان. *فصلنامه مالیات*، ۱(۶)، ۶۵-۴۱.
- براتی مارنانی، احمد؛ حقانی، حمید؛ محمدي، رامین؛ مرادي، فردین؛ روحاني، بهزاد؛ طرسکي، مهدی و خداياري، رحيم. (۱۳۹۰). رابطه سلامت سازمانی و شخص‌های عملکردی در مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران: ۱۳۹۰. *فصلنامه مدیریت سلامت*، ۱۴(۴۶): ۳۸-۳۱.
- جهانیان، رمضان و قدسی، سمانه. (۱۳۹۳). رابطه سلامت و عدالت سازمانی با رشد حرفه‌ای کارکنان در سازمان‌های آموزشی، *فصلنامه رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، ۳(۵): ۱۱۴-۹۷.
- خیاوی، فرزاد؛ ویسی، محمد و قرابی، احمد. (۱۳۹۳). رابطه سلامت سازمانی و اعتماد سازمانی از دیدگاه کارکنان بیمارستان‌های آموزشی منتخب دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز. *فصلنامه مدیریت بهداشت و درمان*، ۵(۳): ۶۳-۵۳.
- رضائیان، علی و سلطانی، فرزانه. (۱۳۸۸). معرفی مدل جامع و سیستمی مدیریت استعداد جهت بهبود عملکرد فردی کارکنان صنعت نفت. *مدیریت منابع انسانی در صنعت نفت*، ۸(۳): ۵۰-۷.
- سعادی، سارا؛ خلعتبری، جواد و موری نجف‌آبادی، ندا. (۱۳۸۹). رابطه کیفیت کاری و سلامت سازمانی با خشنودی شغلی. *فصلنامه تازه‌های روانشناسی صنعتی/Sازمانی*، ۱(۴): ۴۴-۵۵.
- سلیمانی، نادر. (۱۳۸۹). بررسی میزان سلامت سازمانی مدارس شهرستان‌های تهران براساس الگوی هوی و فیلدمن. *مجله علمی- پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی*، ۱(۴): ۴۴-۲۳.
- صالحی‌امیری، سیدرضا و شادالویی، نوریه. (۱۳۹۲). عوامل تأثیرگذار بر سلامت نظام اداری در تحقق طرح تحول نظام اداری. *مجله مدیریت فرهنگی*، ۷(۱۹): ۱۱-۱.
- عزیزی مقدم، اوبکر. (۱۳۸۸). بررسی رابطه سلامت سازمانی مدارس و فرسودگی شغلی دبیران مدارس راهنمایی شهرستان مهاباد. *فصلنامه دانشور رفتار*، ۱۶(۳۶): ۲۲-۱.
- عسکری‌جاجرانی، محبوبه. (۱۳۹۰). تعیین تأثیر استراتژی مدیریت استعداد بر درگیری عاطفی- ذهنی کارکنان شهرداری شهر اصفهان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت بازرگانی گرایش مدیریت تحول، دانشگاه اصفهان.
- علاقه بند، علی. (۱۳۸۵). سلامت سازمانی مدرسه، *فصلنامه مدیریت در آموزش و پرورش*، ۲۱: ۲۴-۱۵.
- علاقه بند، علی. (۱۳۹۲). *مقدمات مدیریت آموزشی*، تهران، نشر روان.

علاقه بند، علی. (۱۳۹۲). مدیریت عمومی، تهران، نشر روان.

فیضی، طاهره. (۱۳۸۳). مبانی سازمان و مدیریت، تهران، دانشگاه پیام نور.

قاسمی، محمد؛ فردین، مرضیه و جودزاده، مهتا. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر رهبری معنوی بر سلامت سازمانی (مطالعه در بین کارکنان سازمان تأمین اجتماعی زاهدان)، *پژوهش‌های مدیریت عمومی*، ۷(۲۶): ۱۵۶-۱۳۵.

قربان زاده، منصور (۱۳۹۲). مدیریت عملکرد کارکنان، ماهنامه اجتماعی، اقتصادی، علمی و فرهنگی کار و جامعه، ۱: ۵۳-۳۹.

کشوری، هادی. (۱۳۹۰). امکان سنجی کاربست مدیریت استعداد معلمان در مدارس متوسطه شهر تهران. پایاننامه کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه خوارزمی تهران.

گیلانی، مهناز، حسن‌زاده ثمرین، تورج و کرامتی پاشاکی، نسیبه. (۱۳۹۴). نقش مدیریت استعداد در توسعه اعتماد میان فردی و سازمانی. دومین کنفرانس بین‌المللی آینده‌پژوهی، مدیریت و توسعه اقتصادی، http://www.civilica.com/Paper-MCED02-MCED02_483.html

محمودی، مینا و فیضی، محمد. (۱۳۹۴). اولویت‌بندی ابعاد مدیریت استعداد در تأثیر بر سلامت سازمانی. اولین کنفرانس بین‌المللی مدیریت و حسابداری با رویکرد ارزش آفرینی، http://www.civilica.com/Paper-MAVC01-MAVC01_210.html

هاشمی، محسن. (۱۳۹۴). تعیین تأثیر استراتژی مدیریت استعدادها بر تعلق خاطر کارکنان شهرداری کرج پایاننامه کارشناسی ارشد، دانشکده امور اقتصادی دانشگاه تربیت مدرس. وظیفه، رسول. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر استراتژی‌های مدیریت استعداد در ایفای نقش‌های مدیریتی و کارآیی مدیران (مورد مطالعه: آموزش و پرورش شهرستان گرمی). پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمی.

ناظم، فتاح. (۱۳۸۹). سلامت سازمانی مناطق مختلف دانشگاه آزاد اسلامی. فصلنامه اندیشه‌های تازه در علوم تربیتی، ۵(۳): ۲۳-۱۱.

Armstrong, M. (2010). *Armstrong's Essential Human Resource Management Practice*, London and Philadelphia, Kogan page.

Bhatt, M. P., Behrstock-Sherratt, E. (2010). Managing Educator Talent: Promising Practices and Lessons from Midwestern States, *Learning Point Associates*.

Hartog, D., Boselie, P., Paauwe, J. (2004). Performance management: A model and research agenda. *Applied Psychology: An International Review*. 53(4): 557.

Lynden, J. L., Kingle, W. (2012). Supervising Organizational Health, *Supervision Journal*, 73(8): 3-5.

Phillips, D. R., Roper, K.O. (2009). A Framework for Talent Management in Real Estate. *Journal of Corporate Real Estate*, 11 (1):7- 16.

Spector, P. E. (2008). *Industrial and Organizational Psychology: Research and Practice*. Wiley Press, 5th Edition.

Sweem, S.L. (2009). *Leveraging Employee Engagement through a Talent Management Strategy: Optimizing Human Capital through Human Resources and Organizational Development Strategy in a Field Study*. (Unpublished doctoral dissertation), Benedictine University.